

Definitions and Foundations

Εισαγωγή

Αυτές οι ομιλίες-περιηγήσεις έχουν στόχο να εξυπηρετήσουν αρκετούς σκοπούς.

Πρώτα και κυριότερα, θέλω να σας πάω σε ένα είδος περιήγησης στον καθένα από τους νέους τόμους μετάφρασης, επισημαίνοντας τα βασικά σημεία και ιδιαίτερα εκείνα που έχουν μεγάλη σπουδαιότητα για την πρακτική της ελληνιστικής αστρολογίας.

Ταυτόχρονα, θέλω να σας βοηθήσω να περιηγηθείτε μέσα από τις δυσκολίες ορισμένων από τους τόμους αυτούς και θα υπάρξουν αρκετοί τέτοιοι τόμοι για τους οποίους θα θεωρήσετε ότι αποτελούν πολύ μεγάλη

πρόκληση. Θέλω λοιπόν να κάνω ό,τι μπορώ σ' αυτές τις ομιλίες-περιηγήσεις για να καταστήσω αυτούς τους δύσκολους τόμους πιο προσπελάσιμους σε εσάς και, δυστυχώς, ο πρώτος-πρώτος τόμος μετάφρασης του *Definitions and Foundations*, μπορεί να είναι κάλλιστα ο δυσκολότερος από όλους τους τόμους της σειράς των μεταφράσεων.

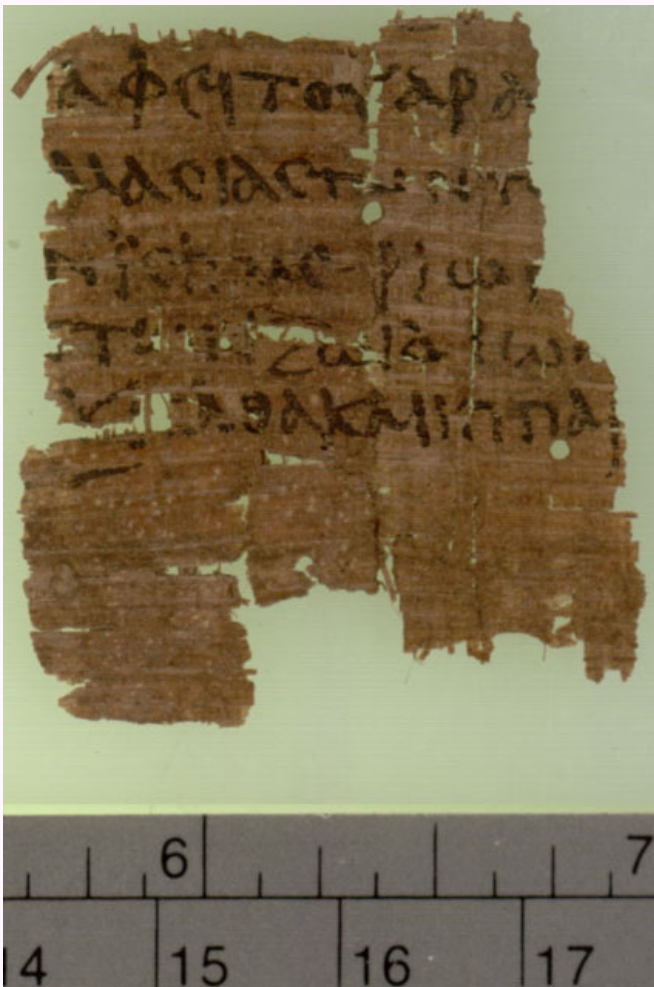
Δεν θέλω λοιπόν να αποθαρρυνθείτε όταν θα ανοίξετε το βιβλίο και θα βρείτε πράγματα που δεν θα μπορείτε να κατανοήσετε αμέσως.

Θέλω επίσης να χρησιμοποιήσω την ομιλία-περιήγηση για να σας βοηθήσω να κρατήσετε την προσοχή σας επικεντρωμένη στο "αναδυόμενο" σύστημα της Ελληνιστικής αστρολογίας.

Θα προβάλλει προοδευτικά, από τόμο σε τόμο. Και, δεδομένου ότι θα υπάρξουν 28 τόμοι μεταφράσεων και το σύστημα δεν θα έχει έλθει πλήρως στην επιφάνεια, μέχρι να φτάσουμε στους τελευταίους τόμους, δεν θέλω να χάσετε την εικόνα της οργάνωσης αυτού του συστήματος και του πόσο λογικό ειρμό έχει τελικά. Δεν θέλω να έχετε απλώς καταλάβει ένα πράγμα από το σύστημα του πρώτου τόμου, κάτι ακόμα από τον δέκατο τόμο και κάτι ακόμα από τον εικοστό πέμπτο, χωρίς να αντιληφθείτε με ποιο τρόπο ταιριάζουν όλες αυτές οι διαφορετικές γνώσεις μεταξύ τους.

Οι ομιλίες-περιηγήσεις μου δίνουν επίσης την ευκαιρία να μιλήσω πιο ανεπίσημα σχετικά με ένα πλήθος άλλων θεμάτων. Για παράδειγμα, σ' αυτήν την πρώτη ομιλία-περιήγηση, θέλω να σας δώσω ένα είδος παρασκηνιακής άποψης των δοκιμασιών και των προσπαθειών, για να το

θέσω έτσι, της διαδικασίας της μετάφρασης, η οποία ήταν ιδιαίτερα αγωνιώδης σ' αυτόν τον πρώτο τόμο. Οι ομιλίες-περιηγήσεις μου επιτρέπουν επίσης να πω μερικά πράγματα που, ουσιαστικά, δεν θέλω να συμπεριλάβω στους ίδιους τους τόμους. Και μπορεί να υπάρχουν διάφοροι λόγοι γι' αυτό.

Μερικές φορές μπορεί να θέλω να επισπεύσω την παρουσίαση υλικού που θα εμφανιστεί σε μελλοντικούς τόμους. Και έχω την ανάγκη να αισθάνομαι ελεύθερος να προβαίνω σε αναφορές, σε θεωρίες που περιέχονται στον **Valens**, στον **Firmicus Maternus**, στον **Πτολεμαίο**, στον **Ηφαιστίωνα** κ.ο.κ. Δεν θα μπορούσα να το κάνω αυτό πλήρως στον πρώτο-πρώτο τόμο ή σε οποιονδήποτε τόμο, γιατί πρώτα απ' όλα θα τον

παραφόρωνα με ασύνδετα πράγματα και δεύτερον θα γινόταν ο κάθε μεμονωμένος τόμος υπερβολικά μεγάλος. Με την ομιλία-περιήγηση, λοιπόν, μπορώ, στην πραγματικότητα, να προβώ σε μερικές από αυτές τις "πρώιμες παρουσιάσεις" που θα σας βοηθήσουν να δείτε τι επίκειται, ενώ θα σας βοηθήσουν επίσης να παρακολουθείτε το σύστημα το οποίο προβάλλει ως σύνολο.

Στις ομιλίες-περιηγήσεις θα διατυπώνω επίσης και ορισμένους συλλογισμούς. Μερικοί από αυτούς θα σχετίζονται με τη στοιχειώδη θεωρητική θεμελίωση της Ελληνιστικής αστρολογίας. Στα θέματα αυτά θα αναφέρομαι και στους ίδιους τους τόμους. Μερικά από τα πράγματα που επιθυμώ να πω είναι υποθετικά – αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν αισθάνομαι σιγουριά γι' αυτά. Σημαίνει ότι δεν μπορώ να επικυρώσω πλήρως τους συλλογισμούς αυτούς στον τόμο για τον οποίο συζητάμε. Στην πραγματικότητα όμως, θα καταγράψω μερικούς από τους συλλογισμούς αυτούς και θα δείτε, κατά κάποιον τρόπο, την πορεία της σκέψης μου, καθώς προσπαθώ να «συναρμολογήσω» το σύστημα και τις θεωρητικές του βάσεις.

Θα υπάρξουν στιγμές στις οποίες θα πρέπει να ασκήσω κριτική, ίσως πολλή κριτική, σε ένα μεγάλο κομμάτι των σημερινών μελετητών της Ελληνιστικής αστρολογίας. Και δεν σκοπεύω να φορτώσω τις μεταφράσεις με ασύνδετα πράγματα ή να τις κάνω ασυνάρτητες με κάθε είδους ανάλυση της σχετικής βιβλιογραφίας, ιδιαίτερα αν όλα αυτά δεν τα κρίνω σχετικά ή σωστά σε ό,τι αφορά στο υλικό το οποίο αναλύεται σε έναν συγκεκριμένο τόμο. Πρέπει όμως να σας πληροφορήσω σχετικά με το πόσο αναξιόπιστες είναι πολλές από αυτές τις μελέτες. Είναι πολλοί οι λόγοι για τους οποίους είμαι ευγνώμων στους μελετητές της ακαδημαϊκής κοινότητας οι οποίοι έχουν κάνει στην πραγματικότητα έργο στην Ελληνιστική Αστρολογία. Γιατί ο **David Pingree**, για παράδειγμα, έχει αποσαφηνίσει πολλά θέματα τα οποία αφορούν στη μετάδοση της Ελληνιστικής θεωρίας, οι **Neugebauer** και **van Hoesen** έκαναν πολλή δουλειά πάνω στον χρονολογικό προσδιορισμό χαρτών και

την προσπάθεια κατανόησης των αστρονομικών μεθόδων που είχαν χρησιμοποιηθεί από τους ελληνιστικούς αστρολόγους κ.ο.κ.

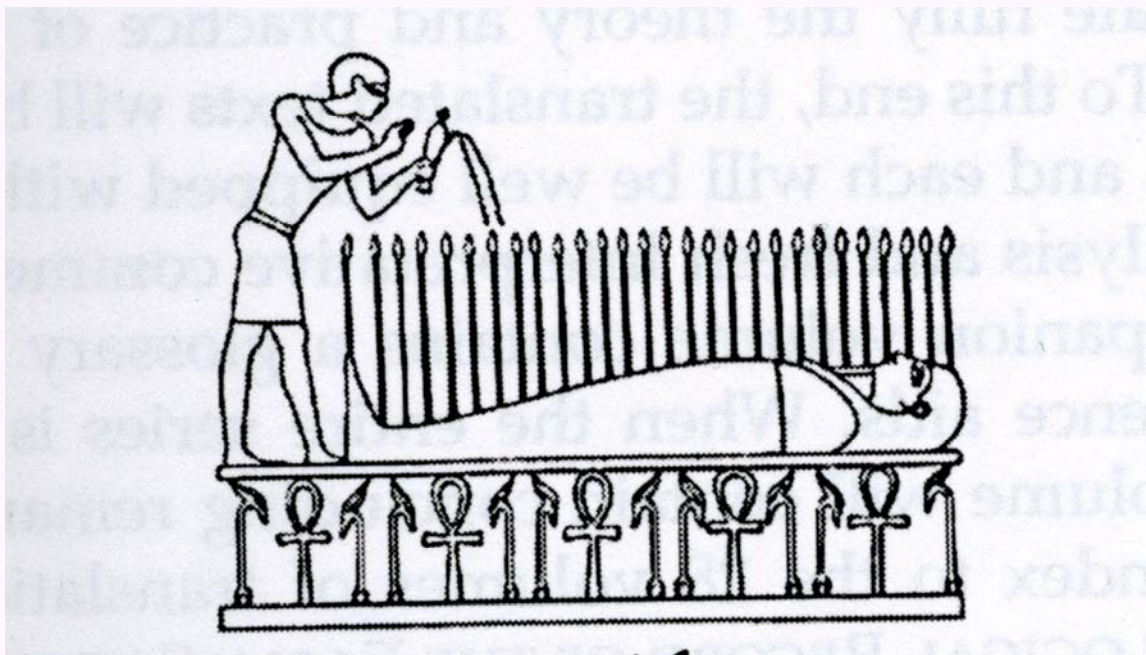
Το πρόβλημα είναι ότι σχεδόν κανένας από τους μελετητές αυτούς δεν έδειξε έστω και στοιχειώδες ενδιαφέρον για το αστρολογικό περιεχόμενο των βιβλίων αυτών.

Και παρ' όλο που χρειάζεται να κάνουν περιστασιακές αναφορές σ' αυτό το περιεχόμενο, οι αναφορές αυτές είναι στο μεγαλύτερο ποσοστό τους αμφίβολης αξιοπιστίας. Και πάλι λοιπόν, σέβομαι αυτό που έχουν κάνει οι άνθρωποι αυτοί και αντιλαμβάνομαι ότι ο σκοπός τους δεν ήταν ο ίδιος με το δικό μου. Παρ' όλα αυτά, πρέπει να γνωρίζετε ότι πολλά από αυτά που λένε σχετικά με την αστρολογική πρακτική είναι στην πραγματικότητα αναξιόπιστα.

Θα υπάρξουν επίσης και πολλά άλλα πράγματα, διάφορα πράγματα, που θα έχω στο νου μου, όταν θα μεταφράζω ένα δεδομένο βιβλίο και όταν θα κάνω αυτές τις ομιλίες-περιηγήσεις. Αυτήν τη στιγμή δεν μπορώ καν να σας πω περί τίνος θα πρόκειται. Όμως, αυτές οι ομιλίες-περιηγήσεις μου δίνουν μια τέλεια ευκαιρία να συνυψάνω ένα πλήθος άλλων θεμάτων, τα οποία μπορεί να βρίσκονται μερικές φορές εκτός των αστρολογικών πλαισίων αυτών καθ'αυτών, ενώ άλλες φορές μπορεί να είναι εξαιρετικά σχετικά με την αστρολογική πρακτική.

Τώρα – ο γενικός τίτλος ολόκληρης αυτής της σειράς μεταφράσεων είναι *The Astrological Record of the Early Sages* και έχει το ακρωνύμιο TARES. Το tares είναι στην πραγματικότητα αγγλική λέξη. Για εκείνους από εσάς που δεν γνωρίζουν τι σημαίνει, το tares είναι ένα είδος

αγριόχορτου, το οποίο είναι γνωστό πως φύτταν σε σταροχώραφα. Και σε μια πιο γενική, μεταφορική έννοια, το tares μπορεί να αναφέρεται σε κάθε είδους ανεπιθύμητο στοιχείο. Αυτό, στο νου μας, αντιπροσωπεύει μια ορθολογιστική εκτίμηση της γενικευμένης περιφρόνησης με την οποία αντιμετωπίζεται η αστρολογία στην κοινότητα των ακαδημαϊκών και των λογίων. Αυτό δεν είναι καθολικό, αλλά είναι σίγουρα διάχυτο. Είμαστε, λοιπόν, πολύ σαφείς με αυτό το ακρωνύμιο TARES στην αντίληψη του τρόπου με τον οποίο βλέπει στην πραγματικότητα η ακαδημαϊκή κοινότητα την αστρολογία.

Όμως, αν γυρίσετε στην Αιγυπτιακή εικόνα που θα βρείτε στη σελίδα του τίτλου καθενός από τους τόμους αυτούς, θα δείτε κάτι που αντιπροσωπεύει περισσότερο τη δική μας εκτίμηση για την μέγιστη αξία της Ελληνιστικής αστρολογίας. Στην εικόνα αυτή θα δείτε το νεκρό σώμα του Όσιρι να βρέχεται από μια φιγούρα και είκοσι οκτώ μίσχους ζιζανίων να βλαστάνουν από το νεκρό σώμα του. Πιστεύω ουσιαστικά, ότι αντί να

σκεφτόμαστε την Ελληνιστική αστρολογία ή την αστρολογία γενικά ως ένα ανεπιθύμητο στοιχείο στο πεδίο του Δυτικού πολιτισμού, αντί αυτής της άποψης, **πιστεύω ότι αν ποτιζόταν σωστά η Ελληνιστική αστρολογία θα μπορούσε να αποτελέσει μια ιδιαίτερα πολύτιμη σοδειά για το σύγχρονο Δυτικό κόσμο.** Βέβαια, αυτή η δήλωση παραμένει προς απόδειξη, αλλά τελικά αυτός είναι ο στόχος μου με αυτήν τη σειρά.

Γνωρίζουμε, λοιπόν, τι σημαίνει TARES, έχουμε υπόψη μας ότι ορισμένοι μελετητές μπορεί να το στρέψουν αυτό εναντίον μας και να το χρησιμοποιήσουν ως όρο γελοιοποίησης. Κρατήστε την εικόνα στο νου σας, την Αιγυπτιακή εικόνα στο νου σας, γιατί αντιπροσωπεύει πολύ ακριβέστερα αυτό που εμείς θεωρούμε ότι θα μπορούσε να επιτύχει αυτή η σειρά μεταφράσεων. Είναι τώρα επίσης τρομερή σύμπτωση που υπάρχουν είκοσι οκτώ μίσχοι ζιζανίων οι οποίοι βλαστάνουν από το νεκρό σώμα του Όσιρι. Θα μπορούσε να θεωρηθεί πως αυτοί οι είκοσι οκτώ μίσχοι ζιζανίων αντιπροσωπεύουν τους είκοσι οκτώ τόμους μετάφρασης που έχω στο νου μου για να ολοκληρώσω το αστρολογικό αρχείο των πρώτων περιόδων.

Παρεμπιπτόντως, θα υπάρξουν άλλοι δύο τόμοι, οι οποίοι θα ανοίγουν και θα κλείνουν τη σειρά. Ο πρώτος-πρώτος τόμος θα είναι ένα είδος συνοδευτικού τόμου για το TARES.

Θα περιλαμβάνει βιβλιογραφικό υλικό, διαγράμματα, πίνακες, ένα γλωσσάρι τεχνικών όρων, έναν κατάλογο Ελληνιστικών αστρολόγων και πάρα πολλά άλλα χρήσιμα στοιχεία αναφοράς. Αντί να βάλουμε

κάθε είδους διαγράμματα και πίνακες σε κάθε μεμονωμένο τόμο, θεωρήσαμε πως θα ήταν πολυτιμότερο και τελικά χρησιμότερο να έχουμε έναν τόμο που θα τα περιλαμβάνει όλα. Έτσι, ο 1ος τόμος του TARES είναι ουσιαστικά ένα είδος συνοδευτικού τόμου για ολόκληρη τη σειρά και βρίσκεται αυτήν την εποχή στο στάδιο της προετοιμασίας. Ο τελευταίος τόμος του TARES, που θα είναι ο τόμος με τον αριθμό τριάντα, θα έχει ένα είδος ανασκόπησης ολόκληρης της σειράς, συνοπτικές προτάσεις, αξιολογήσεις κ.ο.κ. Και ελπίζω, βεβαίως, ότι θα χωρέσουν όλες αυτές οι μεταφράσεις στους είκοσι οκτώ τόμους. Έτσι το έχω σχεδιάσει προς το παρόν και πιστεύω πραγματικά πως έτσι θα εξελιχθεί η σειρά.

Τώρα, ήταν αναγκαίο να αρχίσω τη σειρά των μεταφράσεων με έναν τόμο με κείμενα που αφορούσαν σε ορισμούς και θεμελιώσεις των πιο βασικών θεμάτων της Ελληνιστικής αστρολογίας. Ήταν αναγκαίο να το κάνω αυτό, γιατί έπρεπε να παγιώσω συμβατικές μεταφράσεις με τις οποίες θα μπορούσα να πορευτώ σε όλη τη σειρά. Έτσι, όταν μεταφράζω

κάτι από τον **Valens** θα χρησιμοποιώ **τεχνική ορολογία** την οποία θα βρίσκετε να έχει οριστεί σε τούτον εδώ τον τόμο του TARES. Ο τόμος αυτός είναι βασισμένος σε ένα χαμένο γραπτό το οποίο αποδίδεται σε έναν αστρολόγο ονόματι **Αντίοχος**. Ο τόμος αυτός, απ' ό,τι δείχνουν τα φαινόμενα τουλάχιστον, είχε ιδιαίτερη επιρροή – αυτό το πρωτότυπο γραπτό του Αντίοχου είχε ιδιαίτερη επιρροή την αρχαία εποχή. Ήταν η πηγή πάρα πολλών βασικών ορισμών που χρησιμοποιούνται αναρίθμητες φορές από μεταγενέστερους αστρολόγους χωρίς ορισμό ή επεξήγηση. Αυτό το πρωτότυπο έργο δεν επέζησε, αλλά υπάρχουν υπολείμματά του – για να το θέσω έτσι – τα οποία απαντώνται σε διάφορες πηγές που θα περιγράψω αργότερα.

Για την ώρα, όμως, θα ήθελα να αφιερώσω μερικά λεπτά μιλώντας για το συγγραφέα αυτού του χαμένου πρωτοτύπου. Ένας Βέλγος κλασικιστής, ονόματι **Franz Cumont**, γύρω στο 1929-1930 αν θυμάμαι καλά, έγραψε μια εργασία, στην οποία ταύτισε διστακτικά αυτόν τον Αντίοχο, το συγγραφέα τούτης της αστρολογικής πραγματείας με κάποιον Αντίοχο Ασκαλωνίτη, ο οποίος ήταν ο ιδρυτής της αποκαλούμενης Μέσης Ακαδημίας, ενός πολύ σημαντικού κινήματος στην ιστορική εξέλιξη του Πλατωνισμού. Ο **Αντίοχος ο Ασκαλωνίτης** ήταν δάσκαλος του **Κικέρωνα**. Συνεπώς, ήταν πολύ σημαντικό πρόσωπο στην εποχή του. Τα επιχειρήματα του Cumont, με βάση τα οποία συσχετίζει ή αποδίδει το αστρολογικό γραπτό του Αντίοχου στον Αντίοχο τον Ασκαλωνίτη (τον οποίο, παρεμπιπτόντως, αναφέρει μία φορά ο Ηφαιστίων ως **Αντίοχο Αθηναίο**), τα επιχειρήματα του Cumont δεν τα βρίσκω πολύ πειστικά. Βασίζονται σε ένα είδος επιχειρημάτων λόγιας μορφής που

χρησιμοποιούσαν σύγχρονοι μελετητές για να χρονολογούν κείμενα. Ο **David Pingree** πιστεύει πως αυτό το συγκεκριμένο κείμενο γράφτηκε κάποια στιγμή το 2ο αιώνα μ.Χ.

Στον πρόλογό μου ανέφερα ορισμένους από τους λόγους για τους οποίους πιστεύω πως ούτε τα δικά του επιχειρήματα δεν ήταν σωστά. Εγώ πιστεύω πως ο Αντίοχος συνέγραψε αυτό το έργο κατά τη διάρκεια της εποχής της θεμελίωσης της Ελληνιστικής αστρολογίας, που χρονολογείται κάποια στιγμή προς το τέλος του 2ου με αρχές του 1ου αιώνα π.Χ.

Και αυτή είναι η κατάλληλη εποχή για να έχει γράψει ο Αντίοχος ο Ασκαλωνίτης μια τέτοια πραγματεία, αν όντως ένας Πλατωνιστής ασχολείτο με κάτι τέτοιο.

Τώρα – στην πορεία της εργασίας μου πάνω σ' αυτό το συγκεκριμένο βιβλίο, βρήκα αποδείξεις για αυτό που εγώ θα αποκαλούσα ένα είδος εφαρμοσμένου πλατωνισμού, ένα είδος εφαρμοσμένης πλατωνικής μεταφυσικής, θαμμένο αρκετά βαθιά κάτω από τους αστρολογικούς ορισμούς που απαντώνται σε αυτό το συγκεκριμένο βιβλίο. Έτσι, παρ' όλο που δεν έχω σε ιδιαίτερη υπόληψη τα επιχειρήματα των κλασικιστών, για το συσχετισμό του Αντίοχου του αστρολόγου με τον Αντίοχο τον ιδρυτή της Μέσης Ακαδημίας.

Εντούτοις, όντως βλέπω ίχνη και είναι συναρπαστικό να βρίσκονται τέτοια πράγματα σε μία αστρολογική πραγματεία. Πράγματι, βρίσκω σημαντικά ίχνη ενός είδους εφαρμοσμένης μεταφυσικής. Αυτό θα μπορούσε στην πραγματικότητα να έχει σημαντική σημασία για τους

μελετητές ή τους ιστορικούς της φιλοσοφίας, γιατί εκτός από την αναφορά που απαντάται στον Κικέρωνα σχετικά με τις διδασκαλίες του Αντίοχου του Ασκαλωνίτη, δεν επιζεί ουσιαστικά κανένα γραπτό του Αντίοχου του Ασκαλωνίτη. Βρίσκω πως είναι λοιπόν κάπως ειρωνικό – βρίσκω τουλάχιστον την πιθανότητα κάπως ειρωνική – να έχουμε ένα γραπτό που έχει επιζήσει ή ένα μέρος γραπτού που έχει επιζήσει γραμμένο από έναν Μεσοπλατωνιστή ο οποίος ονομάζεται Αντίοχος Ασκαλωνίτης και μάλιστα να είναι ένα αστρολογικό γραπτό.

